

SOE-BULLETTINEN

SVERIGES
OLYMPIAHISTORIKERS
FÖRENING

Nr 1* 2004 * FRÅN STARTEN 61 * ISSN 1104 - 7259

**Bosön hjälper
Olympier
Sid 22**

**19 medaljer i
modern femkamp
Sid 22**

Curling i OS Sid 15

**Ett olympiskt
dokument från 1912
Sid 6**

**Verksamhetsberättelse
Sid 22**

SOF-Bulletinen

Organ för Sveriges
Olympiahistorikers
Förening (SOF)

Föreningen bildades
den 3 mars 1986

Ansvarig utgivare:

Stig Nilsson

Faktagranskare:
Kim Bengtsson

kim.b@bredband.net

Utgivningsplan 2004

Nr	Utkom	Manusstopp
1	febr	1/2
2	maj	15/4
3	sept	15/7
4	nov	10/10

Medarbetare:

I detta nummer av SOF-Bulletinen har
förutom redaktören Stig Nilsson följande
personer medverkat Owe Fröberg och
Karne Johansson

WADA-koden ett stort steg framåt

Den femte mars 2003 antog WADA (World Anti-Doping Agency) en gemensam kod mot dopning på en internationell konferens i Köpenhamn. Koden innebär bland annat en gemensam definition av dopning, där även innehav och annan befattning med dopningklassade substanser blir straffbara. Livstids avstängning vid upprepad dopning med t ex anabola steroider kommer att införas och det blir förändringar i dopninglistan.

Antagandet av den gemensamma WADA-koden mot dopning innebär ett stort steg framåt i kampen mot dopning. Äntligen kan man börja tala om harmonisering av dopningsreglerna som spänner över de olika länderna och de olika idrottsförbunden.

Representanter för såväl regeringar som idrottsorganisationer från hela världen ställde sig bakom den enhetliga koden. Från svensk sida deltog SOK, RF och idrottsminister Mona Sahlin. Nu hoppas vi bara att förbund som internationella fotbollsförbundet och internationella cykelförbundet också följer koden liksom USAs Olympiska Kommité.

WADA-koden är resultatet av ett långt och krävande arbete, där svensk idrott varit en drivande kraft. Den bygger till stora delar på det arbete som utförts inom ramen för IADA, ett samarbete mellan ett antal länder för att kvalitetssäkra och harmonisera antidopningsarbete. IADA-avtal tillkom 1995. Sverige gick med 1998 och står för sekretariatet under 2003 och 2004. När man pratar om det arbete som föregått köpenhamnskonferensen får man inte glömma den roll som Arne Ljungqvist spelat. Arne har blivit något av symbolen för en kompromisslös inställning mot dopning.

SOF:s Styrelse

Ordförande: Björn Walden

Skyttevägen 22 D, 133 36 Saltsjöbaden,

08 - 7173058

Vice ordförande: Owe Fröberg

Gammeltorpsvägen 5 B, 155 30 Nykvarn

08 - 55247473

owe.froberg@telia.com

Kassör: Ingvar Öhrn

Formminnesvägen 34, 186 32 Vallentuna

08 - 511 711 18

kai.orn@telia.com

Sekreterare adj: Sven Eklöf

Grills Udde, 139 40m Värmdö

08-570 217

eklof.sven@telia.com

Redaktör SOF-Bulletinen: Stig Nilsson

Hagenvägen 12 B, 142 65 Trångsund

08 - 605 32 82

stignilsson@home.se

Klubbmästare: Carl Erik Eriksson

Box 44, 17904 Färentuna

08-560 420 56

Ledamot: Claes G Bengtsson

Drakenbergsgatan 55, 117 41 Stockholm

08-658 39 92

claesg@swipnet.se

Ledamot: Bengt Ekstedt

Aspst igen 6, 168 69 Bromma

08-26 99 72

bengt.ekstedt@bredband.net

SOK:s Representant: Björn Folin

Storängens Strandväg 20, 131 41 Saltsjöbaden

08-716 51 32

bjorn.folin@sok.se

De största dopningsskandalerna återfinns bland friidrottarna. De är inga större bovar än andra men friidrotten är en stor och spekulativ sport. Nu riktas blickarna mot den 71-årige Remi Korchemny som flydde till USA från Sovjetunionen 1974. Är han den store dopningsboven?

Han var en av friidrottsvärldens hetaste tränare inför VM i Paris. Han hade inte synts till i de stora rubrikerna men nu har han fått dessa rubriker sedan Kelli White och Chryste Gaines gjorde fina tider på 100 meter liksom den 40-årige Regina Jacobs på 1500 meter. I dag har alla avslöjats som dopade, med modafinil i kroppen, ett uppiggande medel som även fällde Kelli White i VM. Nu försvinner storheterna en efter en. Både den brittiske sprintern Dwain Chambers och innevärldsmästarinna Regina Jacobs har avslöjats med THG och det ger två års avstängning.

Så har också två kinesiska friidrottare påträffats med den förbjudna substansen epo i kroppen och Finland har åter fastnat på dopningskartan nu genom kvinnliga orienterare. Och i USA haglar dopningsfallen.

THG har tagits fram för att lura kontrollsystemet. Men nu har dopningslaboratorierna kommit i kapp fuskarna. Samtliga 400 dopningstester från Paris-VM skall göras om. I Sverige skärper friidrottsförbundet kraven. Missar en aktiv att anmäla i tid var han eller hon befinner sig stängs personen av. Den amerikanske OS-guldmedaljören Calvin Harrison har testats positivt för modafinil. USAs antidopningsbyrå har hittat sex positiva prov under de amerikanska VM-uttagningarna i friidrott. Harrison har erkänt att han är en av dem. Han var sexa på 400 meter och startman i USAs guldlag i stafetten 4 x 400 meter.

Så har vi fått ett slut på kapitlet Mühlegg. Han har blivit dömd att lämna tillbaka sina medaljer från OS i Salt Lake City och han kommer att göra det och dessutom lägger han av. Det blir ingen come back. Han var inte välkommen i tävlingsspåret igen. Hans diskning betydde också att Per Erolsson fick ett brons i stället för sin fjärde plats.

Nu förväntar vi oss ett dopningsfritt OS i Aten. Förutom fina tävlingar skall OS ta bort fattigstämpeln från Grekland. Nya anläggningar har tillkommit bl a Freds- och Vänskapsstadion. De förändrar Atens profil. OS tvingar också staden att ta itu med vägar och allmänna transportmedel. I Aten finns också en Anti-OS-grupp som kallar sig slalom efter midnatt, som bl a anlagt bränder. Men spelen skall bli de säkraste någonsin med 45000 poliser och militärer som kommer att skydda aktiva och åskådare under OS.

Men det kostar. För att bättra på budgeten ger Greklands Riksbank ut ett samlarmynt i valören två euro. En ide som man hoppas skall inbringa 800 miljoner kronor.

Jämtland vill försöka igen

Östersund och Åre ger sig inte. Drömmen om att få arrangera ett vinter-OS lever vidare. De jämtländska kommunerna vill starta en ny OS-kampanj trots att man misslyckats tre gånger tidigare, 1994, 1998 och 2002.

Nu begär man tillsammans med Jämtlands näringsliv och Idrottsförbund att SOK skall utreda förutsättningarna för olympiska spel i Jämtland 2014. Och SOK kommer att utreda förutsättningarna för ett OS i Jämtland. Man har ett bra koncept men frågan är om det räcker. Även tidigare har man haft fina koncept. För SOK en seriös förfrågan kommer man att kontakta regeringen. Andra kandidater är Lillehammer och Innsbruck och tittar man på dessa så borde Östersund/Åre stå först i tur.

Får då den svenska befolkningen se OS i tv? Stora delar av svenska folket kan missa OS i Aten i sommar. EU tvingar SVT att sälja ut delar av OS till andra TV-kanaler.

Det är SVT som har rättigheterna till OS i Aten. Men efter nya tvingande direktiv från EU kan en del av sändningarna hamna hos TV3 och TV5. Många svenskar har inte dessa kanaler. EU menar att de stora TV-bolagens dominans är för stor. Därför tvingas nu STV att dela med sig. Med TV 4 har SVT redan tidigare samarbetat. Men nu räcker inte det. EU har bestämt att de övriga kanalerna skall erbjudas minst två sporter och tre timmar per dag. STV vill självfallet behålla de bästa bitarna samtidigt som de övriga kanalerna inte vill ha vad som helst.

Ökad ekonomisk satsning på olympier

Snart invigs de Olympiska Sommarspelen i Aten (13-16 augusti). Sveriges Olympiska Kommitté har lagt ner stora resurser på att de aktiva skall kunna förbereda sig på allra bästa sätt.

Tack vare samarbetet med näringslivet och staten har SOK kunnat lägga allt större resurser på de aktiv och deras ledare jämfört med tidigare sommarspel. Beloppet har nästan tredubblats sedan Atlanta 1996.

- Atlanta 1996, 35 miljoner
- Sydney 2000, 59 miljoner
- Aten 2004, drygt 100 miljoner

Inför OS i Aten har SOK tillsammans med förbunden nominerat över 100 OS-kandidater samt herr- och damlag i handboll och damlag i fotboll.

Målet i Aten är högt och tufft - 20 medaljer.

Svensk idrott har haft en fin trend under 2002 och 2003. De aktiva skall tas ut i tid så att de kan förbereda sig i lugn och ro.

De aktiva som är med i SOKs OS-satsning skall satsa med ärliga och rena medel. De aktiv har under förberedelserna skickat in en vistelserapport till RFs antidopninggrupp så att den kan göra oannonserade tester.

SOK har också infört ett blodpass som i första hand siktar på uthållighetidrottarna. De aktivas blodvärden har kontrollerats kontinuerligt.

SOKs talanggrupp har verkat sedan 1999 och på sommarsidan har över hundra aktiva varit inne i programmet. Ett 25-tal har tagit steget upp i toppgruppen medan 24 har försvunnit ur programmet.

En förutsättning för att nå världstoppen för en idrottskille eller idrottstjej är att även livet utanför idrotten fungerar.

Tillsammans med ett stort bemanningsföretag som ingår i Olympialaget, har SOK ett program för de aktiva i SOKs olika grupper.

Varje aktiv har en egen lokal karriärcoach. Tillsammans skräddarsyr de en både kort- och långsiktig planering för livet utanför idrotten.

Satsning på ledaren

Att ha starka och för de aktiva väl kända ledarteam på ett olympiskt spel är en mycket viktig bricka i kampen om OS-medaljer.

Efter OS i Sydney beslöt SOK att satsa än mer på ledarna. Samtliga förbundskaptener inför OS i Aten har träffats ett antal gånger för utbildning och utbyte av erfarenheter. Cirka 20 dagars utbildning ingår och liknande program inför vinter-OS i Turin genomförs.

Amatörismens historia

1946 Löparna Gunder Hägg, Arne Andersson och Henry Kälarne avstängs på livstid.

1962 Dan Waern blir sista svenska offret på amatörismens altare.

1967 Amatörbestämmelserna slopas inom RF. Frågan om ersättning till utövarna överlämnas helt åt specialförbunden. IOK och internationella förbund fortsätter dock att värna om amatöridealet.

1971 IOK tar bort begreppet amatör ur sina stadgar.

1972 accepteras ersättning för förlorad arbetsförtjänst i samband med träningsläger.

1978 De olympiska reglerna ersätts av The Olympic Charter, amatörfrågan är dock fortfarande oklar.

1980 Genom Juan Antonia Samaranchs viktogs stora förändringar.

1988 var endast ett fåtal professionella utövare utestängda från OS.

2003 är i princip alla restriktioner när det gäller amatör kontra proffs borta.

Gymnastik är grunden

Viktor Balck, ofta kallad den svenska idrottsrörelsens fader, sammanfattade förhållandet mellan gymnastik och idrott med orden "Gymnastik är idrottens grund. Med gymnastik skall man börja, till gymnastik skall man återvända"

Balck var i slutet av 1800-talet en drivande kraft bakom en lång rad gymnastik- och idrottsföreningar samt förbund, som Stockholms Gymnastik Förening, Stockholms Roddförening, Stockholms Allmänna Skridskoklubb, Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande och Svenska Gymnastik och Idrottsföreningars Riksförbund, sedermera Riksidrottsförbundet, som nu fyllt 100 år.

1894 invaldes Balck som förste svensk i den då nybildade Internationella Olympiska Kommitten och var ledamot till 1920, Balck var en av männen bakom Olympiska Spelen i Stockholm 1912. Internationellt var han även ordförande i Internationella Skridskoförbundet. Han föreslog ett vinter-OS 1897 men Coubertin gillade inte tanken. Balck startade då i stället Nordiska Spelen 1901-1924. Balck föddes den 25 april 1844 och dog den 31 maj 1928.

Bosön hjälper Olympier

Bosön har i många år varit idrottens eldorado. Ett eget institut och det första förslaget till detta väcktes redan 1930 av dåvarande RF-direktören Einar Råberg.

RF köpte Paul U Bergströms herrgård Paulro

Det dröjde emellertid ända till 1938 innan det förelåg ett mera konkret förslag. Riksidrottsförbundet köpte då Paul U Bergströms (PUBs grundare) herrgård, Paulro på Lidingö för 325 000 kronor. Det är den byggnad som i dag kallas för Mästarvillan.

Samtidigt köptes 67 000 kvadratmeter mark av Lidingö kommun för en krona kvadratmetern. Förvaltningen övertogs av en stiftelse med professor Ernst Abrahamsson som ordförande.

Idrottsverksamheten började 1939, men stoppades av militären. Idrottsverksamheten startade i april 1939. Samma år utbröt dock andra världskriget och Bosön togs i beslag för militära ändamål 1940-43.

RFs dåvarande ordförande, Prins Gustaf Adolf, kunde först fem år försenat den 2 juli 1944 inviga Bosön och dess idrottsplats, idrottshall, simhall, förläggingsbyggnad och föreståndarbostaden. Bosöns första föreståndare var Fredrik Rude, som efterträddes 1947 av Pontus Lindberg.

I det första Bosön fanns en idrottshall med banmåtten 40 x 18 meter, sammanbyggd med ett inomhusbad inrymmande en bassäng på 16,66 x 6 meter.

Utomhusområdet bestod av en grässådd fotbollsplan på 100 x 60 meter och en sandplan på 115 x 60 meter. Och runt gräsplanen en 385 meter lång löparbana samt banor för hopp och kast.

För sommarbruk fanns också tennisbana samt ett friluftsbad med 10 meters hopporn och två svikter.

Idrottshallern byggdes på 1952 med en våning för tränings- och samlingslokaler. Och VM- och EM-året 1958 (fotboll resp fri idrott) fick RF ytterligare resurser att renovera den sk Stora Villan.

Schaktmassor från Brunkebegsåsen och Radiohuset

Bland annat iordningsställdes matsal för 150 gäster, Schacktmassor från Brunkebegsåsen och grunden till Radiohuset gav Bosön fyllnadsmaterial och 8000 nya kvadratmeter mark för tennisplaner och träningsplaner. Bosöns totala areal uppgår nu till 320 000 kvadratmeter

Idrottspoliklinik verksamheter på Bosön startade 1956. Och 1961 blev Bosön idrottsfolkhögskola (filial till Lillsveds

Folkhögskola), men fr o m juli 1978 är Bosön en självständig idrottsfolkhögskola.

Utbyggd i etapper

I samband med den statliga idrottsutredningen "Idrott åt alla" antog Riksidrottsstyrelsen 1971 ett utbyggnadsprogram för Bosön. Genomförandet har sedan skett i etapper.

Den senaste stora ombyggnaden av Bosön gjordes 1983, byggstarten var 15 november 1981 och det var klart 1 juli 1983. Det kostade 40 miljoner och i det nya idrottshuset finns en 110 meters sprintbana och en 200 meter lång löparbana, 3 banor runt med doserade kurvor, höjdhoppsbana, stavhoppbana, bana för spjutkastning, bågskytte, golf samt planer för handboll, basketboll, tennis, kulstötning, volleyboll och bandminton samt kastburar för diskus och slägga.

Dessutom lokaler för boxning, budo, tyngdlyftning och styrketräning, lärosalar samt längdhoppsgrop.

Nu har även ett nytt rullband för konditions- och mjölksyra-tester invigts på Bosön. Med det nya bandet kan flera idrotter genomföra fystester genom grenspecifika rörelser. Testanordningen är resultatet av ett samarbete mellan RF, Idrotts högskolan och SOK.

Sedan finns en stor föreläsningssal och en utbyggd "Hotellverksamhet".

Bosön använd i dag för tester av olika slag och alla olympier finns där i olika perioder för preparering inför Olympisk Spel.

Faktadelen i denna artikel är hämtad från Stockholms Idrottshistoriska Förenings 6e skrift "70 Idrottsanläggningar i Stockholm".

Bragdguldet till Klüft

2003 var inget olympiaår. Därför blev det ingen olympier som fick årets bragdguld. Föga överraskande hamnade det hos Carolina Klüft, som vid VM i Paris höll hela Sverige på sträckbänken och vann VM-guldet i sjukamp. En fantastisk prestation av en så ung tjej. Trots att utnämningen av henne var väntad var inte konkurrensen dålig, tvärt om. Bland kandidaterna fanns Christian Olsson, Peter Forsberg, Martin Lidberg, Susanne Ljungskog för att bara nämna några av vårt lands fantastiska idrottsmän.

Gunilla får nyckelroll

Gunilla Lindberg har utsetts till generalsekreterare för Anoc (Association of national olympic committés), som är en samlingsorganisation för samtliga nationella kommittéer i världen. Hon sitter sedan tidigare i IOKs exekutivkommitté och sitter kvar som generalsekreterare för SOK.

Ett Olympiskt dokument från 1912

Detta är ett koncept för vad som ska hända vid sångarhyllningarna på Stadion under spelen 1912. Mannan som gjort det är specerihandlare Gustaf Carlsson från Motala.

Fredagen den 12 juli 1912

1:sta konserten i Sångarhallen den 12 juli kl 6 em.

Då H. M. Konungen inträder i Kungliga Logen sjunges Kungssången hvarefter ett 4-falldigt leve utbringas samt "vår sångarhyllning tag hurra".

Kungen förklarar därefter 1:st Allm. Sv. Sångarfesten öppnad.

Därefter sjunges i följande ordning:

1. Glad såsom fågeln, sjunges 2 gånger. Sjunges av hela kören 4 400 man.
2. Skånska sångarförbundet, Sjunger 2 nummer.
3. Värmländska sångarförbundet. Sjunger 2 nummer.
4. Dalarnas Sångarförbund. Sjunger 2 nummer.
5. Norrlands Sångarförbund. Sjunger 2 nummer.
6. O Gud som styr sjunges 2 gånger. Hela kören 4 400 man.
7. Gotlands Sångarförbund. Sjunger 2 nummer.
8. Östgöta Sångarförbund. Sjunger 2 nummer.
9. Smålands Sångarförbund. Sjunger 1 nummer.
10. Södermanlands Sångarförbund. Sjunger 2 nummer.
11. Sjung, Sjung, Hör oss Svea. Hela kören 4 400 man.

Lördagen den 13 juli

2:dra konserten i Stadion, lördagen 13/7 kl 6.30 em

Sedan det stora nationella Sångarfestståget inkommit på Stadion kl halv 7 em och sångarna placerats framför den kungl. Logen helsar Svenska Sångarförbundets ordförande H.K.M. Kronprinsen, de Kungliga, hvarefter sångarna sjunger Kungssången och Hymnen af Nyblom, 4-falldigt leve o Vår Sångarhyllning tag o s v.

Därefter vidtager Koncerten enl. följande program:

1. Vårt land
2. Här är landet, sjunges 2 gånger
3. Glad såsom fågeln
4. Stå stark

5. Sjung, sjung
6. Björneborgs march
7. Stridsmän (2 verser)
8. Sverige
9. O, Gud som styr
10. Stilla Skuggor
11. Hör oss Svea.
12. Du gamla du fria, unisont i B.dur med sista strofen 4-stämmigt

Söndagen den 14 juli

3dje Konserten i Sångarhallen söndagen den 14/7 kl 7 em.

1. Hör oss Svea, Stridsvän, 2 verser. Hela kören 4 400 man
Ordför eller v. Ordf hälsar hedersgästerna, 1867 års sångare.
2. Westergötlands sångarförbund (sjunger 2 nummer)
3. Örebro Läns sångarförbund (sjunger 2 nummer)
Hedersgästerna nedtåga till sångartribunen under Sv.S.F. standar, under det att sångarna sjunger "Stå Stark".
4. Upplands sångarförbund sjunger ett nummer
5. Westmanlands sångarförbund sjunger två nummer.
6. Sjung, sjung, Här är landet. Hela kören
7. Stockholms sångarförbund sjunger två nummer
8. Gefleborgs sångarförbund sjunger två nummer
9. Göteborgs o Bohusläns sångarförbund sjunger två nummer
10. Kristianstads sångarförbund sjunger två nummer
11. Sverige
12. Glad såsom fågeln. Hela kören

De första sydafrikanska olympierna

Len Tauoch Jan Mashiani var de första sydafrikanska olympierna, båda svarta. De arbetade på en afrikansk utställning under spelen 1904. De hade tjänstgjort som kurirer under Boerkriget och visat både uthållighet och snabbhet. Vid spelen 1904 i St Louis var Len Tau en av favoriterna på maraton. Men han anfölls under loppet av två ilska hundar och tvingades gömma sig i ett garage i cirka en halv timme och då gick det inte att vinna. Han blev nu nia och Jan blev 12a.

Idrottens jämställdhet

I dag är den svenska idrotten i stort sett jämställd. Men det har varit en lång väg att nå dit. Här är några milstolpar:

1921: Internationella Kvinnliga Idrottsförbundet bildas.

1924: Första kvinnliga styrelseledamoten i distriktsförbunden

1925: Sveriges Kvinnliga Idrottsförbund bildas

1927: Svenska Idrottsförbundet inför friidrott för kvinnor

1928: För första gången är kvinnlig friidrott med på OS-programmet

1945: Den första konferensen om kvinnor och idrott arrangeras på Bosön

1951: Den första kvinnan väljs in i Riksidrottsförbundets överstyrelse, Inga Löwdin (SOF-medlem)

1953: Den första kommittén för kvinnlig idrott utses

1970: Svenska Fotbollsförbundet inför damfotboll på sitt årsprogram

1977: Riksidrottsförbundet fastställer det första handlingsprogrammet för kvinnlig idrott

1981: Kvinnor tillåts åka Vasaloppet. (Margit Nordin åkte officiellt 1923. Därefter förbjöds kvinnor att åka).

1982: Regeringen öronmärker en del av statsbidraget till särskilda åtgärder för kvinnlig idrott

1984: Kvinnor får för första gången springa maraton under OS

1995: Riksidrottsmötet beslutar att Riksidrottsförbundets styrelse ska bestå av hälften kvinnor och hälften män.

I dag är de svenska idrottskvinnorna minst lika framgångsrika som den manliga.

Åt bara fikon

De är väl känt att många av dagens idrottsmän är skrockfulla. Men det är inget nytt. En fantastisk löpare från Sparta vann sju olympiska guld under antiken för 2000 år sedan. Liksom i dag ansåg han att det var viktigt att han åt riktigt för att springa fort. Därför åt han bara fikon till frukost, lunch och middag

Varför Topsy?

Trestegshopparen Gustaf Lindholm vann OS-guld 1912. Han är mest känd under namnet Topsy. Varifrån kommer det namnet? Gustaf ledde en gång jakten på en elefant som smitit från en cirkus i Norrköping. Elefanten hette Topsy.

Underliga idrotter

De finns på olika platser i världen många underliga sporter. Här några exempel.

I Finland avgjordes häromåret en internationell tävling i den udda sporten "bära fru". Regeln säger att man skall bära sin eller någon annans fru i 253 meter på snabbast möjliga tid. Världsrekordet ligger på en minut och 5 sekunder. Sporten har en lång historia. En rövarkung lät nyinvalda män röva fruar från grannbyar för att visa sig dugliga att ingå i hans rövarearmé. Denna sport är inte aktuell för det olympiska programmet.

Detsamma gäller stavhoppets förebild. Man hoppade då inte över en ribba utan man hoppade på längden redan på medeltiden.

Nordiska Spelen var föregångare till vinter-OS. Där förekom för över hundra år sedan Gäddmete.

Det var inte bara de gamla grekerna som hade idrott som liknade friidrott på programmet. Det förekom även bland våra vikingar. De kastade spjut för att bli bra i strid. De fångade spjutet i luften vände på det och kastade det tillbaka så långt de kunde. Längd- och höjdhopp förekom också men man hoppade inte i gropar utan över åar, människor eller hästar.

Det finns faktiskt också ett OS i udda sporter, dock utan att IOK är inblandat. "Fringe Games" heter det på engelska. Här några exempel. Banboll, som spelas på en 400 meters bana. Två spelare springer på var sin bana och man får bara ta två steg innan man passar bollen. Man går i mål när man sprungit i helt varv.

100 meter gymnastik förekommer också. Man springer och hjular och skall slå så många volter som möjligt på 100 meter.

Formationslöpning tillhör också dessa olympiska grenar. En grupp människor binds ihop men töjbara band kring benen och det gäller att springa så fort som möjligt.

Man tävlade naken

Under de förhistoriska olympiska spelen var alla idrottsmän nakna när de tävlade. Varför regeln infördes vet forskarna inte säkert. Men man tror att nakenheten tillkom för att stänga ute kvinnor som försökte fuska sig in i tävlingarna. Det förekom nämligen utklädda idrottsskinnor innan nakenregeln infördes. Så var det också en gång i tiden i Vasaloppet, då kvinnor måste klä ut sig till man för att få vara med. Annika Sörenstam fick dock vara med i herrtävlingen i golf utan att klä ut sig

Svensk volleyboll i botten

Framgång föder framgång sägs det. Då skulle svensk volleyboll ligga i topp i Europa. Svensk volleyboll gjorde succé vid EM i Globen 1987. Sverige slog i semifinal sensationellt Sovjet och tog silver efter finalförlust mot Italien. Det lovade gott inför kommande OS-turneringar. Globens läktare fylldes. Drygt tio år senare finns inte ens ett landslag, media och publiken sviker. De senaste säsongerna har åskådaraantalet inte överstigit 200 personer i snitt i högsta serien. Detta i en sport som räknas som världens största. När Sverige var som bäst hette förbundskaptenen Anders Kristiansson och de bästa spelarna Bengt Gustafsson, Håkan Björne, Lasse Nilsson, Jan Hedengård, Peter Tholse och Per-Arne Säaf. Sverige tog sig till final i EM 1987 inför 14000 åskådare i Globen och blev sju vid OS 1988. Men Svenska Volleybollförbundet lyckades inte följa upp dessa framgångar. Antalet licensierade spelare ökade till 12 000, nu finns det ungefär hälften. I fjol startade landslaget om och tog silver i NM.

Det fuskades även förr

I dag är fusk utbrett genom att idrottsutövarna tar otilåtna medel. Men fusk förekom även på de gamla greker-tid.

De olympiska spelen sägs enligt en myt ha tillkommit efter ett rejält fusk. Man brukar säga att de olympiska spelen startade ungefär 900 före Kristus efter en kapplöpning mellan kung Oinomaos av Pisa och Pelops, som var en hejare med häst och vagn. Kungen tyckte själv att han var den bästa kappköraren i Grekland och lovade att den som kunde slå honom skulle få gifta sig med den vackla prinsessan. Pelops var inte bara duktig på att köra. Han var också smart så han mutade kungens körsven, han som höll i tömmarna.

Körsvennen fick bra betalt och lossade några sprinter i kungens vagnshjul. Därför avgjordes loppet snabbt. Kungen körde ihjäl sig. Pelops fick prinsessan och hela kungariket. Körsvennen ville sedan ha mer betalt och han slängdes i havet. Pelops införde efter detta de olympiska spelen till gudarnas ära och som ett minne över sin bragd.

Fusk kommer från tyskan

Vårt ofta använda ord fusk kommer från tyskans fuschen. Det betydde från början att man arbetade inom ett yrke utan tillåtelse. Egentligen var man tvungen att ha ett gesällbrev eller något annat slags bevis på att man kunde sitt jobb. Men det är inte i alla kulturer ordet fusk förekommer. På korallön Wsouvulu utanför nya Guinea finns inte ordet fusk. Där lever alla ett rikt liv med överflöd av mat så ingen behöver fuska sig till någonting.

Handikappidrottens historia i Sverige

Svenska Handikappidrottsförbundet bildades 1969 och blev då också medlem i Riksidrottsförbundet.

SHIF har 400 föreningar, 21 specialdistriktsförbund och 40 000 medlemmar. Förbundet organiserar idrott för rörelsehindrade, synskadade och utvecklingsstörda i 18 olika idrotter.

Den första dövidrottsföreningen i Sverige var Hepata i Stockholm som bildades 1892.

Kjell Gunnå var dövidrottare och spelade basket i Alvik med stor framgång. Han blev svensk mästare elva gånger och gjorde 99 landskamper under 60- och 70-talet. Han deltog även i tre EM-slutspel och ett OS-kval och blev givetvis Stor Grabb.

Världsspelen för döva arrangerades första gången 1924 i Paris. Paralympic hölls första gången i Rom 1960. I år deltog 280 tävlande från ett tjugotal nationer vid Deaflympics (OS för döva) i Sundsvall.

Milstolpar i handikappidrotten:

1962 De första förbundsmästerskapen i handikappidrott arrangeras

1964 I Tokyo tog bågskyttarna Sveriges första paralympic-medalj

1969 bildades Svenska Handikappidrottsförbundet.

1976 genomfördes de första vinterspelen i Paralympic i Örnköldsvik

1979 blir Svenska Handikappidrottsförbundet, Årets förbund.

1981 blir Annelie Arenstrand Årets Idrottskvinna i Aftonbladet, den första handikappidrottare som fått en sådan utmärkelse.

1984 Sverige stod på toppen och tog 105 guld, 55 silver och 40 bronsmedaljer

1989 VM för utvecklingsstörda arrangeras i Härnösand

Årets förbund

1997 blir SHIF Årets förbund för andra gången

1998 blir Sverige för första gången utan guldmedalj i Paralympic.

2002 nio medaljer i Salt Lake City, sex silver och tre brons

2004 vid Paralympic har SHIF som mål att vara bland de 20 bästa nationerna

Sällsynt med OS i Sverige

Sverige är ett litet land men idrottsframgångarna har varit stora. Också evenemangen i Sverige har varit många - dock har Olympiska Spel varit sällsynta. Sverige hade OS 1912 i Stockholm och Ryttarolympiaden 1956 också den i Stockholm. Sverige har vid flera tillfällen sökt att få arrangera OS men i samtliga fall har vi lidit nederlag.

OS i Stockholm 1912 var en stor framgång och går under namnet solskensolympiaden. Sverige blev då bästa nation med 24 guld-, 24 silver- och 17 bronsmedaljer. Under OS i Stockholm genomfördes tävlingar i 13 idrotter samt en konståvling.

Exempel på andra stora idrottsevenemang i Sverige är:

Fotbolls VM 1958, då Sverige tog silver. I finalen vann Brasilien inför 50 000 åskådare på Råsunda med 5-2 mot Sverige och Pelé fick sitt genombrott

1926 arrangerades Internationella Kvinnliga Idrottsspelen i Göteborg. 100 deltagare från åtta nationer ställde upp.

Falun har arrangerat skid-VM tre gånger, 1954, 1973 och 1993. Alpina VM gick i Åre 1954 och ett nytt VM blir det 2007.

VM i ishockey har spelats i Sverige nio gånger, 1949, 1954, 1963, 1969, 1970, 1981, 1989, 1995 och 2002.

Friidrotts VM arrangerades i Göteborg 1995 och EM i Stockholm 1958.

Basket EM avgjordes i september 2003 i Stockholmsområdet.

Skridsko VM arrangerade i Göteborg i nya inomhushallen 2003 men det blev inte den publiksuccé som vid VM 1971 då 71 000 åskådare kom till Ullevi.

Handbolls SM gick i Sverige 1954, 1967 och 1993 EM spelades senast i Sverige 2002 med final i Globen.

EM i konståkning arrangerades i Malmö i början av 2003.

År 2003 arrangerades Deaflympics (OS för döva) i Sundsvall.

Vidare har VM i brottning och bordtennis arrangerats i Sverige

Draghund

Den senaste sporten som kommit med i RF före 2003, Draghund, har funnits med på OS-programmet som demonstrationssport en gång. Det var 1932 i Lake Placid, men den var bara med den gången.

Ett enmansjobb

Bengt Grive berättade vid våravslutningen i Göteborg om Starke Arvid Andersson i Karlstad, Sveriges förste världsmästare i tyngdlyftning 1946. Han jobbade ibland som flyttkarl och bar ett piano ensam. Behöver du inte mer folk till din hjälp undrade uppdragsgivaren. Nej, förklarade Starke-Arvid. Det gäller ju bara ett piano.

KARNE JOHANSSON

Silver i Atlanta väckte uppmärksamhet

Magnus Petersson från Lindome Bågskytteklubb hade vunnit både SM och VM utan att det uppmärksammats speciellt av media. Men när han tog silver vid OS i Atlanta blev han uppmärksam. Han hade tidigare svårt att få sponsorer och hade tankar på att lägga av med bågskytten. Vid OS i Sydney kom han på fjärde plats.

Nu siktar han på OS i Aten och ingår i SOKs toppgrupp och får stöd så att han kan ägna sig åt bågskytte på heltid.

Direkt efter Atlanta åkte han runt som ambassadör för sporten och uppvisningssköt i för skolor, företag m fl. Så blev han också förevigad på ett frimärke

RS ordförande genom tiderna

Riksidrottsförbundets styrelse hette överstyrelsen 1904 - 1959. Då ersattes överstyrelsen och förvaltningsutskottet av riksidrottsstyrelsen. 1991 blev riksidrottsstyrelsens ordförande också ordförande i Riksidrottsförbundet.

Överstyrelse och Riksidrottsförbundets ordförande:

1904-1933 Kronprins Gustaf Adolf

1933-1947 Prins Gustaf Adolf

1947-1991 Prins Bertil

1991-2001 Arne Ljungqvist

2001- Gunnar Larsson

Riksidrottsstyrelsens ordförande:

1959-1969 Henry Allard

1969-1989 Karl Frithiofson

1989-2001 Arne Ljungqvist

2001- Gunnar Larsson

Kvinnor i OS

Under de antika olympiska spelen fick endast män delta och de tävlade helt nakna. Kvinnorna fick inte ens sitta på läktaren. Straffen för kvinnor som bröt mot denna regel var mycket hårda. Om man upptäckte en kvinna på tävlingsområdet skulle hon kastas ut för ett högt stup utanför idrottsplatsen.

En kvinna lär ha trotsat förbudet. Hon hette Kallipateira och hade en son som skulle vara med i spelen. Hon klädde ut sig till man och sa sig var pojken tränare och följde med pojken in på arenan. Sonen vann och hon blev så lycklig att hon försökte klättra över staketet till sonen. Då fastnade hennes klädesel i staketet och slets av kroppen. Kvinnan upptäcktes men hon blev inte dödad. Hon klarade sig därför att hon förutom var mor till segraren också var dotter och syster till olympiska segrare. Händelsen medförde därför också att tränare måste uppträda nakna.

I de första moderna spelen deltog inga kvinnor. 1990 i Paris deltog däremot 22 kvinnor i fem sporter: golf, krocket, ridsport, segling och tennis. Kvinnor har sedan deltagit i varje spel, även om deltagandet varit starkt begränsat. Antalet sporter utökades dock så sakteliga och redan 1908 kom den första vintersporten med kvinnligt deltagande, konståkning.

Damernas simning och simhopp tillkom 1912 och 1928 kom några damgrenar i friidrott. Då fanns 800 meter på programmet men därefter ströks längre sträckor än 200 meter. Först 1960 kom 800 meter åter på programmet och sedan kom övriga medel- och långdistanser med maraton 1984. Längre trodde man att det kvinnliga skelettet var för svagt för längdhopp, så först 1948 kom grenen med på programmet.

Nu springer damerna även maraton, 42195 meter. Maratonloppet kommer ju från den grekiska historien men varför just 42195 meter. En sägen säger att det uppstod vid OS i London 1908. Starten gick utanför barnkammaren utanför Winsor Castle i London för att prinsar och prinsessor skulle få se maratonloppet på första parkett och sträckan till målet framför den kungliga läktaren på White City Stadium blev just längden 42195 meter och sedan har det fortsatt så.

Alpin skidåkning för damer infördes 1936, samtidigt som herrarnas, medan damernas längdskidåkning kom med försat 1952 och skridskor inte förrän 1960.

Bland de klassiska lagsporterna var volleyboll först att tillåta damer och kom på programmet samtidigt som herrarnas. Den senaste lagsporten för damer är vattenpolo, som fanns med i Sydney 2000. Nu är även ishockey, fotboll och curling för damer med.

Straff för fuskare

I OS för 2000 år sedan fick de som tjuvstartade i löpning några rapp med ett spö innan de fick ställa sig på startlinjen igen. Stal någon något från en medtävlare i omklädningsrummet var straffet döden. I det antika Grekland blev fuskare rejält utskrattade. Den som fuskat fick en egen staty rest i stan. Det gjorde att folk aldrig glömde fusket. I dag kan segrarna få en staty.

Den romerska kejsaren Nero kanske också fick en staty men förmodligen inte för att han fuskat. Men kejsar Nero som levde mellan år 37 och 68 var så sugen på att vinna att han inte tvekade att muta sina motståndare med stora summor pengar. När kejsaren vid ett tillfälle tävlade i Olympia i Grekland ramlade han av sin vagn. Fram rusade funktionärer som hjälpte honom upp. Trots att Nero inte lyckades ta sig i mål blev han utsedd till segrare. Ingen vågade protestera.

Vems normer skall gälla och vad är toppning?

Vi hör ofta hur OS-kandidater ifrågasätter det faktum att dom inte får klartecken i ett tidigt skede eller att dom slutligen får följa OS via TV. Två exempel: Både Victoria Wagner och Anders Vinciguerra säger/ sa till sitt "försvar" att dom "enligt internationella förbundets regler är jag klar.

När det gäller friidrott är redan vid årsskiftet 18 män och 10 kvinnor, enligt IAAFs normer inkvalade till Aten. Sex aktiva får tills vidare stå stand-by. Då fler kvalat in i en gren måste alla klarat den svårare A-gränsen- ändå återstår 22 namn. Trots att fler kan kvala in under de åtta månader som återstår så är det tveksamt om den slutliga truppen ens innehåller 22 friidrottare.

Men vi hör aldrig hänvisning till "enligt IAAFs regler...". Inte ens från tennisens och gymnastikens jäsägare i media - vilka i konsekvensens namn, borde stödja alla som uppfyllt de krav som internationellt ställs.

Det är något konstigt med simsport. Vid kortbanemästerskapen i december sa TVs expertkommentator, med gedigen simbakgrund om resultatnivån att "Det är klart att många inte är toppade så här mindre än ett halvår före OS". Undrar hur hon klarade av att räkna bassänglängder under sin karriär?

En svensk silvermedaljör svarade på frågan om vad om träningsmässigt skilde från guldet, "jag var inte toppad för en bättre tid". Vad sysslar dom med? Skulle man inte kunna vara toppad till en tävling som avgörs åtta månader före den stor begivenheten?

Vid inomhus VM i friidrott i Birgmingham i mitten av mars, kammade Sverige hem fyra guldmedaljer, fem månader senare erövrade kvartetten två guld ett silver och ett brons. Med en skadefri Kajsa och en gnutta flax för Stefan Holm så hade innechocken kunnat få sin upprepning. Resultatmässigt såg dom inte ut att vara otoppade trots att det var så sent som i mars.

OWE FRÖBERG

En ny kanotdrottning?

Kanotsporten har genom åren haft många affischnamn som Gert Fredriksson, Rolf Pettersson, Agneta Andersson och Susanne Gunnarsson. Nästa OS-hjältinna i kanot kan bli Sofia Paldanius. Hon satsar hårt på OS. Hon paddlar cirka tolv mil i veckan d v s 600 mil på ett år.

Hennes mål är att bli bäst i världen och siktar på en plats överst på prispallen i OS. Fyra timmars träning per dag sex dagar i veckan har gett resultat. Hon tar 87 kilo i bänkpress och i en bom som sitter i taket i träningslokalen häver hon sig upp och lyfter sin egen kroppsvikt gång efter annan.

Vid senaste SM tog hon hem åtta SM-guld, två silver och ett brons. Hon är överlägsen i sporten i Sverige och har två tredjeplatser i världscupen. Men hon vill för att utvecklas få hårdare motstånd - internationellt motstånd.

Nyckeln till framgången för Sofia är viljan att träna så mycket som behövs för att vinna. Nu är hon bäst i Sverige, det första steget. Nästa är att bli bäst i världen. Men konkurrensen är stenhård och det tar tid att nå världstoppen.

Utomlands som t ex i Ungern får hon större uppmärksamhet än i Sverige men det kan bli annorlunda efter OS, även om kvalificeringen dit kan bli besvärlig

Hon började paddla när hon ville ha något att göra under sommarlovet och anmälde sig till en kanotskola. Tidigare hade hon tävlat lite i slalom och friidrott

Hon är 24 år. Bor i Jönköping och är sambo. Hon studerar medie- och kommunikationsvetenskap vid högskolan.

Lurade Avery Brundage

Den kanadensiska konståkaren som tog guld vid OS i St Moritz 1948 var nära att inte få stålla upp i OS på grund av den tidens amatörregler. Hon vann VM året före och fick en Buick Cabriolet av hemstaden Ottawa. Då meddelade IOK-presidenten Avery Brundage att om hon mottog bilen skulle hon inte få delta i OS. Hon lämnade tillbaka bilen och kunde delta i OS. Efter OS-segern fick hon tillbaka bilen och därefter blev hon proffs.

Priset var en olivkrans

I dag kan en olympisk vinnare bli miljonär. Annat var det förr i tiden. För 2000 år sedan fick segraren endast en krans av olivkvistar. Ändå var det det största som kunde hända för en idrottsman. När han sedan återvände hem till sin stad visste jublet inga gränser. Oftast rev man stadsmuren och byggde en ny port åt segraren, han hyllades som en gud. En staty reses alltid över segraren och ofta fick han andra uppvaktningar som t ex gratis middag för resten av livet och han fick de bästa platserna på teatrar och andra evenemang. Dessutom slapp han betala skatt.

Astylos var en strolçpare som vann loppen ett och två stadiion tre OS i rad på 488-480 före Kristus. I de två första spelen tävlade han som krotonare, men i det tredje som syracusare. Och ett sådant byte var mycket värre än att gå från Djurgården till AIK. Man förstörde hans staty och gjorde hans hem till fångelse. Han skulle förolämpas för att han svikit sin stad.

Förlorade bara ett set

Vid OS 1992 i Barcelona vann Jan-Ove Waldner guld i Bordtennis. Han slog i finalen Jean-Philippe Gatién i raka set och på vägen till finalen förlorade han bara ett enda set. När får vi en sådan bordtennisspelare i Sverige igen?

Taekwondo

Taekwondo är numera en olympisk sport, men vad är det? Tae betyder fot, kwon betyder hand och do står för filosofin bakom kampkonsten. Sparktekniken är ett utmärkande drag och förekommer inte i lika stor utsträckning i någon annan kampsport.

Utan förståelse för filosofin (do) missar man dock en väsentlig del av helheten och andemeningen. Syftet med taekwondo är inte att skada andra människor med sparkar och slag utan att uppnå självkontroll, inre balans, psykisk stabilitet samt god fysik.

Det finns fyra tävlingsformer i taekwondo, sparring, mönster, krossteknik och speciella tekniker. Det finns fyra olika grader i sporten:

Vitt: Nya elever

Gult: Här läggs grunden för sporten

Rött: Uppmanar till kontroll

Svart: En som nått mognad och behärskar taekwondo

Långa spelare

Världens längste spelare på en basketplan lär ha varit Suleiman Ali Nashnush som spelade för Libyen på 1960-talet. Han var 245 cm lång och tyckte inte att det var särskilt svårt att dunka.

Längsta kvinnan på en basketplan lär ha varit Julijana Semjonova från Sovjet som var 218 centimeter. Hon var svårstoppad eftersom hon dessutom vägde 127 kilo när hon var topptränad.

När denna tidnings redaktör var i Ryssland med juniorlandslaget i ishockey bodde vi vid ett tillfälle på samma hotell som det ryska basketlandslaget och denna kvinna. Der var ingen vacker syn. Hon kunde t ex inte gå in i hissen utan att böja sig ner. Hon åt heller inte med laget och oss andra i matsalen utan man serverade henne mat på rummet. Man kanske inte ville visa henne bland övriga gäster och kanske höll man henne borta för hennes egen skull. Men hon var duktig i basket som några kanske kommer ihåg från sändningar från OS.

Ett idrottssekel

I fjol fyllde Riksidrottsförbundet 100 år. Då gav man ut en bok "Ett idrottssekel", som ger en samlad bild av de 100 åren med idrott i Sverige. Det började med gymnastik och militärer. Idag är det en folkrörelse där även barnen är engagerade. I boken redovisas inte resultat och rekord utan mer folkrörelsens idrott. I redaktionen för boken återfinns SOF-medlemmen Jan Lindroth. Boken kan beställas via din idrottsbokhandel på www.sisuidrottsbocker.se eller fax 040-183290.

RV på möte i Köpenhamn

Gösta Gärdin, SOF-medlem och hedersordförande i Riksidrottens Vänner, och som i fjol fyllde 80 år representerade i juni föreningen RV vid en nordisk konferens för liknande föreningar i våra grannländer. Ytterligare sex personer var med i den svenska gruppen bland dem SOF-medlemmen Carl-Erik Asplund, också han 80 år i fjol och som med sin fru Ingegärd deltog i konferensen i Köpenhamn

På liv och död

För några hundra år sedan var det inte ovanligt att folk dog på idrottsarenorna. I dag är det vanligare att folk dör på läktaren eller utanför arenan. Nu är det fansen som är riktigt galna.

Den farligaste grenen under de första olympiska spelen var pankration (Allkamp). Nästan alla slag och sparkar var tillåtna, men man fick inte bitas eller ta tag i motståndarens könsorgan eller stoppa in fingrarna i ögonen på motståndaren. Matcherna slutade oftast med att någon slogs medvetslös eller att någon bröt ett ben eller ett finger.

Den som först for i marken var illa ute. Då kunde motståndaren kasta sig över honom och hålla fast honom med benen och slå honom med händerna.

År 564 före Kristus slogs stormästaren Arrchion i finalen och skulle försöka erövra sin fjärde OS-titel. Men motståndaren lyckades koppla ett strupgrepp. Arrchion vitnade allt mer, men fick till slut tag i motståndarens fotled och bröt av den varvid denne gav upp kampen. Strax efter dog Arrchion eftersom han inte fick luft, men han dömdes ändå postumt som segrare eftersom motståndaren hade givit upp för att han lyckades bryta benen av motståndaren.

Boxades medvetslös

Boxning har inte alltid varit så fredlig som vår amatörboxning. Under antika OS gällde det att vinna eller försvinna. Det fanns inga tidsgränser för matcherna och ofta slutade matcherna med att en av boxarna blev slagen medvetslös eller dog. Det fanns heller inga viktclasser. Lotten avgjorde vem man fick möta.

För att matcherna inte skulle hålla på för länge infördes regeln "klimax", Det innebar att boxarna fick turas om att stå orörlig och ta emot slag från motståndaren. Man lottade om vem som skulle börja att slå. Den som hade förmånen att slå första slaget hade givetvis en stor fördel.

Tufft motstånd

Den olympiske mästaren i brottning år 460 före Kristus förberedde sig inför tävlingarna på ett annat sätt än vad dagens brottare gör Han tränade mot ilskna tjurar.

Nykänens skandaler

Den finske backhopparstjärnan och nationalhjälten Matti Nykänen, 40 år, är misstänkt för att ha knivskurit och slagit sin hustru efter en barrunda.

Men den flerfaldige OS- och VM-guldmedaljören nekar till detta.

Matti misstänktes för misshandel och greps på plats i hemmet. Han var då berusad. Bråket började med att Matti kom hem och krävde att hustrun skulle köpa honom en ny bil. Matti hade redan kört sönder tre bilar för familjen.

När polisen kom hade hustrun Mervi Tapola skador på armarna, ryggen och andra delar av kroppen. Vissa var från knivhugg och vissa från slag. Blir han fälld för brottet riskerar han fängelse i två till tio år. Det kan bli ett hårt straff eftersom han varit dömd för brott tidigare.

Mervi Tapola var hans fjärde hustru och de gifte sig på sommaren 2000. Hon tillhör den kända familjen Tapola, som byggt upp en förmögenhet inom korvindustrin. Hon har tidigare tagit tillbaka en skilsmäsoansökan men nu vill hon fullfölja den och säger att Matti i nyktert tillstånd är en snäll människa som behöver hjälp.

Mattis liv har kantats av skandaler.

Februari 1995: Matti riskerade åtal för bedrägeri genom att sälja sin medaljsamling både till idrotsmuseet i Helsingfors och till en privatperson i Stockholm. Pengarna festade han upp.

Mars 1995: Matti meddelar att han siktar på en plats i finska riksdagen som kandidat för flyktingfientliga landsbygdspartiet.

Juni 1995. Matti lägger in sig på en alkoholklirik efter att ha supit upp 100 000 kronor

Oktober 1996: Utses till Finlands onödiggaste kändis

Januari 1998: Skiljer sig för tredje gången och inleder en karriär som manlig strippa.

Mars 1998. Viker ut sig på internet.

April 2000: Åker fast för rattfylla.

Maj 2000: Matti säger sig ha blivit frälst och lagt det hårda livet bakom sig.

Februari 2003: Grips för misshandel. Under se-

mester i Tallin drabbades han av en hjärtattack och föll ihop tre gånger

Matti Nykänen har stora meriter:

Han har fyra OS-guld (stora backen 1984 och 1988, lilla backen samt lagtävlingen 1988) ett OS-silver, fyra VM-guld, två VM-brons och fyra totalsegrar i världscupen.

Curling i OS

Första gången curling var med i OS var 1924. Då var det en uppvisningssport. Så var det även 1932, 1988 och 1992. I OS 1932 i Lake Placid deltog bara fyra lag vardera från USA och Kanada och det vinnande laget representerade Manitoba. Sverige har inget OS-guld i Curling men i demonstrationsspelen har man två silver och i de officiella spelen ett brons.

Herrar:

1924: Storbritannien	Sverige: 2
1932: Kanada	
1988: Norge	Sverige: 5
1992: Schweiz	Sverige: 8
1998: Schweiz	Sverige: 6
2002: Norge	Sverige: 4

Damer:

1988: Kanada	Sverige: 2
1992: Tyskland	Sverige: 5
1998: Kanada	Sverige: 3
2002: Storbritannien	Sverige: 6

Sveriges herrar har vunnit VM fyra gånger och EM fem gånger. Sveriges damer har vunnit VM fem gånger och EM 14 gånger.

OS i TV 1960

Vinter-OS visades för första gången i TV 1960 (Squaw Valley) men då bara i USA. Första gången vi i Sverige kunde se vinter-OS var från Innsbruck 1964 och i färg var det första gången 1968.

Tryckfelsniss

I SOF-Bulletinen nr 3 sid 13 har Tryckfelsniss varit framme. Sverige tog brons i vattenpolo utan att vinna en match. Det var i London 1908 och inte 1948 som i hastigheten blev angivet i bulletinen.

Haninge siktar på eliten

Campus Haninge är ett försök att etablera den internationella universitetsmodellen i Sverige. De elitidrottande skall bo, studera och träna på samma plats. Inget får ligga längre bort än en kvarts promenad.

Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) - Syd, Södertörn Högskola och Karolinska Institutet (KI) erbjuder många utbildningsmöjligheter. Stockholmsidrotten står för tränare och ledare medan Haninge kommun tillhandhåller bostäder och anläggningar.

De idrottare som söker sig till Campus Haninge måste uppfylla två krav. Idrottsligt bör de aktiva ligga på landslagsnivå och utbildningsmässigt gäller att man klarar högskolans intagningskrav.

Idrotter som är med i satsningen är brottning, boxning, budo, cykel, danssport, handikappidrott, friidrott, golf, gymnastik, innebandy, kanot, orientering, rodd och simning. Detta kan bli en riktigt bra plantskola för framtida olympier i närmare tio idrotter. Något liknande finns vid högskolan i Falun, där intresset från föreningslivet är stort och många av de studerande har fått erbjudande om jobb.

Nådde världstoppen som domare

Vad gör man om den aktiva karriären tar slut redan vid 18 år, men man vill fortfarande vara med inom idrotten. Bordtennisspelaren Simon Jönsson sahlade om och blev domare.

Han gick i bordtennisgymnasiet och siktade högt. Men en axelskada tvingade honom att lägga av. Då var han 18 år. Han började i stället att döma matcher. Han blev internationell domare. Det stora målet är att få döma i OS i Aten. Han har svårt att få tiden att räcka till. Han studerar konstavetenskap vid Umeå Universitet. Men han har tiden på sig. Man får vara internationell domare till man blir 65 år.

Fotbollens Hall of Fame

Svensk fotboll skall få sitt eget Hall of Fame. I första omgången väljs elva spelare in. Här är alla elva: Orvar Bergmark, Ralf Edström, Karl "Köping" Gustafsson, Anton Johansson, Sven Jonasson, Rudolf "Putte" Kock, Erik Nilsson, Torbjörn Nilsson, Gunnar Nordahl, Sven Rydell och Pia Sundhage. Här finns OS-guldmedaljörer från London 1948 och bronsmedaljörer från Paris 1924 och Helsingfors 1952. Erik Nilsson är den ende som har två medaljer, 1948 och 1952.

Prinsens plakett

Prinsens Plakett har till och med år 2002 delats ut i 100 exemplar. Sju har delats ut till kungligheter varav Prins Bertil fått två. 71 svenska ledare har fått plaketten och en har tilldelats IOKs förre ordförande Juan Antonio Samaranch.

Till svenska aktiva har 21 plaketter utdelats, alla för insatser vid Olympiska Spel.

Fotbollslandslaget	1948 Fotboll
Olle Anderberg	1952 Brottning
Folke Bohlin	1957 Segling
Hans von Blixen-Finecke	1952 Ridsport
Henri S:t Cyr	1957 Ridsport
Sonja Edström-Ruthström	1961 Skidor
Sigvard Ericsson	1957 Skridskor
Henry Eriksson	1948 Friidrott
Gert Fredriksson	1948 Kanot
William Grut	1948 Modern Femkamp
Lars Hall	1952 Modern Femkamp
Sixten Jernberg	1957 Skidor
Irma Johansson	1961 Skidor
Nils Karlsson	1948 Skidor
Petrus Kastenman	1957 Ridsport
Klas Lestander	1961 Skidskytte
John Mikaelsson	1952 Gång
Åke Seyffarth	1948 Skridskor
Sven-Ove Sjödelius	1961 Kanot
Britt Strandberg	1961 Skidor
Lasse Thörn	1957 Segling

Fred under spelen

De första olympiska spelen hölls till guden Zeus ära år 776 före Kristus. Under tiden spelen pågick stoppades alla krig i området. Fred var ovanligt på den tiden. I Grekland krigade städer och folkgrupper ständigt mot varandra. De städer och länder som inte höll avtalet kunde bli uteslutna från tävlingarna. Under de 1200 år som de antika tävlingarna hölls hände det nästan aldrig att freden bröts. Sådana regler skulle gälla även nu då fick vi i alla fall en helt fredlig värld vart fjärde år.

RFs högste tjänsteman

RFs högste tjänsteman hette från början 1904 till 1939 kamrer. Sedan blev han VD mellan åren 1939-1991 och från 1991 kallas han generalsekreterare. Posten har innehaft av nio personer:

1904-07	Erik Boström
1907-19	Emanuel Grahn
1919-24	Gunnar Grubb
1924-39	Helge Waerland
1939-51	Einar Råberg
1951-63	Torsten Wiklund
1963-80	Bo Bengtson
1980-91	Bengt Sevelius
1991-03	Lennart Karlberg
2003-	Mikael Santoft

Spjut mitt i prick

Bakgrunder till de olika idrotterna i antiken var egentligen att krigarna tränade sig för att hålla sig i bra form inför bataljerna på slagfältet.

Exempelvis kastades spjut mot en tavla. De tävlande kom ridande på häst i hög fart och skulle kasta ett spjut mot en tavla. Den som vann betraktades som den bästa krigaren.

Hårdare krav för wild card i OS

De stora stjärnorna i OS kommer vi ihåg men det finns även många som blivit publikfavoriter på annat sätt. Men nu blir det svårare för dessa att komma med i OS. IOKs ordförande Jacques Rogge vill nu sätta stopp för idrottsmän som inte kan prestera ett godtagbara resultat. Vi har många exempel på motsatsen.

Eddie the Eagle blev en av huvudfigurerna vid OS i Calgary 1988. Han var urusel i backhoppning och en hel värld fick sig ett gott skratt när han hoppade. Han var långt efter de andra backhopparna.

Två längdskidåkare från Kenya rönta samma öde. De skulle testa om duktiga långdistanslöpare även skulle kunna bli duktiga längdskidåkare. De ställde upp i OS och VM och blev stor publikfavoriter men kom långt efter de andra. Sämst i slalom var Alejandro Preinfalk från Costa Rica. Han hade sämsta tiden i båda slalomåken och slutade på plats 65, 45 sekunder efter landsmannen Aia. I Storslalom blev han 111 av 112 efter att ha slagit landsmannen Selvin med drygt 7 sekunder i första åket. Selvin bröt i andra och där blev

Lavigni sist. Totalt en sistaplats 1,02 efter näst siste man, som återigen var Aia.

En annan utförsåkarklassiker är ju också egyptien JEI Reedy som i Sarajevo störtlopp körde omkull två gånger, blev omkörd av näste startande men tog sig i mål 1.10 efter näst siste man. Han hade ändock föberett sig genom meditation inne i den stor pyramiden.

Den tappra simmaren Erik Moussambani från Ekvatorial-Guinea ställde upp på 100 meter fritt vid OS 2000. Han hade aldrig summit så långt tidigare och höll på att drunkna. Han kom i mål över en minut över världsrekordet på 100 meter.

Skräckexempel har vi även i friidrott. Vid OS 1924 i Paris ställde Armand från Haiti upp i tiokamp och kastgrenarna var inte han starka sida, 8,65 i kula, 21,85 i diskus och 11,28 i spjut. Engelsmannen Spark hade problem med hoppgrenarna. I häckloppet rev han tre av de fyra första häckarna, sparkade sönder den femte och fastnade på den sjätte. Då stannade han och tog sned ansats som en höjdhoppare. I stavhopp tog han 2,20 och det var väl hans bästa hoppresultat.

Lennart Strand död

Mästerlöparen på 40-talet Lennart Strand är död. Han blev 82 år. Han tillhörde världseliten på medeldistans under senare delen av 40-talet och var favorit till OS-guldet vid OS i London 1948, då han på regntunga banor vann ett OS-silver slagen av Henry Eriksson

Ett nytt OS-hopp

Efter snart tio år i Sverige har den 28-åriga ryska badmintonspelaren Marina Andrievskaia blivit svensk medborgare. Hon har länge varit den bästa svenska dambadmintonspelaren och även hävdad sig bra internationellt. Därmed har Sverige fått ännu ett medaljhopp i OS i Aten.

Tio i topp

154 medlemmar bland Stockholms sportjournalister har utsett de tio bästa idrottsmännen i Sverige 2003. Även på denna lista finns Carolina Klüft i topp. Den kompletta listan fick följande utseende:

1. Carolina Klüft 1272 poäng, 2. Christian Olsson 1241, 3. Annika Sörenstam 1139, 4. Susanne Ljungskog 788, 5. Peter Forsberg 754, 6. Martin Lidberg 651, 7. Anja Persson 601, 8. Stefan Holm 255, 9. Mathias Fredriksson 243, 10. Kajsa Bergqvist 2343 Årets lag blev damlandslaget i fotboll (84), 2. Djurgårdens IF herrfotboll (17), 3. Bandylandslaget (16), 4. Herrlandslaget i fotboll (11), 5. K2 Kanot (Henrik Nilsson/Marcus Oscarsson (7)

Presentation av några starka olympier

Cathy Turner

Skridskoåkare från USA i short track. Hon vann OS-guld på 500 m 1992 och 94, OS-silver i stafett 1992 och OS-brons i stafett 1994. Hon slutade på elitnivå 1980 men gjorde come back åtta år senare. Hon ville uppleva ett OS och visa att även en 35-åring kan. Hon är mycket aktiv och driver ett gym, och har tävlat i dykning, body building, cykel, taekwondo och inline-skridskor. Dessutom har hon provat på en sångkarriär.

Jan Zelezny

Spjutkastare från Tjeckoslovakien och betraktas som världens genom tiderna främste spjutkastare. Han vann OS-guld 1992, 1996 och 2000 samt OS-silver 1988. Fem världsrekord och två VM-guld. Han är ingen kastbjässe, väger 77 kg och mäter 186 cm.

1991-97 vann han 91 segrar på 109 starter. Detta trots att han ofta haft problem med ryggen.

Gunda Niemann

En framgångsrik tysk skridskoåkare - en av tidernas främsta på damsidan. Hon vann OS-guld på 3000 m 1992 och 1998, 5000 m 1992, OS-silver på 1500 m 1992 och 98, 5000 m 1994 och 98, OS-brons 1500 m 1994. Hon har dessutom slagit 13 världsrekord och vunnit ett flertal VM och EM.

Hon har trots alla medaljer drabbats av otur och besvikelser. 1994 föll hon på 3000 m och diskades och förlorade ett givet guld på 5000 m med bara en sekund. Hon var född Kleemann och gifte sig sedan till Niemann, skilde sig och gifte sig sedan med sin schweiziske manager Oliver Stirnemann 1997 och tävlade sedan under namnet Niemann-Stirnemann.

Steffi Walter (f Martin)

Rodelåkare från Östtyskland. Hon vann OS-guld i rodel 1984 och 1988 samt VM-guld 1983 och 85. Hon vann JEM 1981 och blev tvåa i EM året efter och sedan var hon världsetta från 1983 till 1988. 1986 gifte hon sig och födde en son och påbörjade träningen för en come back 1987. Och i OS 1988 försvarade hon sitt guld. Hon var lång och mörkt, öppen och trevlig samt mycket ambitiös.

Paul Hildgartner

Italiensk rodelåkare och en av två som tagit OS-guld både i singel och dubbel. 1972 vann han guld i dubbel och 1984 i singel samt 1980 silver i singel. Han började åka som 13-åring då man byggde en bana i hans hemtrakter. Han nådde snabbt världstoppen, först i dubbel där han var framåkare. Men efter det att paret misslyckats 1976 satsade han enbart på singel. Han deltog i fem vinter-OS, sista gången 1988 och då var han 36 år. Han var en mycket teknisk åkare.

Károly Takács

Ungersk pistolskytt som lyckats ta guld genom att skjuta med sämsta handen. Han var högerskytt från början. Men tvingades lära sig skjuta med vänster hand sedan han förlorat sin högra hand i en handgranatolycka. Han föddes i Budapest 1910 och var bosatt i landslaget från 1929. Till en början sköt han med höger hand. Han deltog vid OS 1936 utan större framgång. Tre år senare sköt han med vänster hand. Han fick höger hand helt förstörd av en expolderande handgranat. Efter det tränade han upp vänster hand med ett okuvligt tålmod. I London 1948 sköt han till sig OS-guld i silhuettpistol, 38 år gammal. Svensken Pistol-Sven Lundqvist tog OS-brons. Segerresultatet 580 poäng betydde nytt världsrekord. I Helsingfors 1952 försvarade han gullet och vann före landsmannen Szilárd Kun, en 18-årig skolgosse. Vid OS 1956 blev Takács åttonde man tolv poäng efter vinnaren, rumänen Stefan Petrescu.

Gustav Weder

Bobåkare från Schweiz som var den främste i världen under 90-talet. Han vann OS-guld i 2-mans 1992 och 94, OS-silver i 4-mans 1994 och OS-brons i 4-mans 1992. Har även tre VM-guld.

Sina guld i 2-mans vann han tillsammans med Donat Acklin och de två är ensamma om att ha tagit guld i 2-mans två OS i rad.

Gianni Romme

Skridskoåkare från Holland. Han vann OS-guld på 5000 och 10000 m 1998 samt silver på 10000 m 2002. Han började som siminstruktör. Skridsko började han med 1985, knappt 13 år gammal, då Holland hade en hård vinter. Han verkade då inte speciellt talangfull, men genom envishet övervann han det och gjorde fina resultat

Clarence Houser

En av friidrottens stora kastare som tog OS-guld i kula 1924 och i diskus 1924 och 1928. Han var ovanlig. Kastare brukar var storväxta och tunga men "Bud" var en liten atlet bland kastbjässarna, 185 cm lång och vägde 85 kilo. Han kompenenserade detta med teknik och snabbhet och hans seger i kula och diskus 1924 är fortfarande den enda dubbelsegraren i dessa grenar vid sidan av Robert Garretts vid de första spelen 1896 och Martin Sheridan vid extraspelen 1906.

Knut Holmann

Norges genom tiderna bäste kanotist. OS-guld K1 500 och 2000 och 1000m 1996, OS-silver K1 500 m 1996, K1 1000 m 1992, OS-brons K1 500 m 1992. Den storväxte normannen har dessutom flera framgångar i VM - bl a fyra VM guld. Siktade på att ta två OS-guld 1996 och bli den förste norrman som tagit två guld i ett sommar-OS, men det räckte inte fram till två guld förrän 2000. Han var även duktig skidåkare och har slagit både Björn Dähli och Vegard Udavnag i Vasaloppet.

Magnar Solberg

Norsk skidskytt, som vann OS-guld 1968 och 72, hans guld var Norges enda 1972. Han vann bara ett norskt mästerskap men var de stora tävlingarnas man. Han vann också silver i skidskytttestafetten 1968. OS-guldet 1968 vann han främst på säkert skytte och ett starkt psyke. Därefter slutade han och sedan har det mest blivit ripjackt.

John Smith

Amerikansk fribrottare, som vann OS-guld 1988 och 1992 i 62 kilos klassen Han vann också fyra VM-guld. Han kom till OS i Söul med en segersvit på 131 segrar. Han vann alla sina matcher klart. Han utsågs till världens bäste brottare alla kategorier 1991. 1990 fick han James E Sullivan Memorial Award som USAs bästa amatöridrottsman.

Svetlana Boginskaja

Hon tillhör de stora inom gymnastik men når inte ända upp till de allra bästa genom tiderna. Hon saknar ett olympiskt guld i mångkamp. Annars är den långa gymnasten (189 cm) väl meriterad, OS-guld i lag och hopp, silver i fristående och brons i mångkamp 1988. 1992 tog hon lagguld och flera VM- och EM-medaljer hittar man i hennes prissamling.

Bommen och barren var hennes svagaste grenar men i fristående och hopp tog hon för det mesta full poäng.

Robert (Bob) Richards

Stavhoppare från USA. Han vann OS-guld 1952 och 56 och tog brons 1948. Världsetta 1949-56.

Han var först att försvara OS-guldet i stav men lyckades aldrig slå världsrekordet. Han vann 50 tävlingar 1950-52 och var obesegrad utomhus de följande tre åren. Efter 1956 övergick han på heltid till prästämbetet. Båda sönerna överträffade senare Bobs rekord.

Magnus Andersson

Magnus Andersson utsågs till världens bäste handbollsspelare efter VM 1993. Han har mestadels representerat HK Drott men även varit proffs i Tyskland. Han har tre silver i OS, 1992, 1996 och 2000 vid sidan av VM-guld, silver och brons. Han har över 200 landskamper och var med och delade Svenska Dagbladets bragdmedalj 1998 med de övriga i handbollslandslaget.

Magnus främsta vapen är hans snabbhet kombinerat med oberäkneliga finter, snabba och hårda skott, fina passningar och knorriga straffar. Han är i motsats till de flesta världsstjärnor i handboll inte storvuxen men det får han kompensera med snabbhet och teknik.

Aleksandr Kurlovitj

En omdiskuterad tyngdyftare från Sovjetunionen. Han var dubbel OS-mästare och flerfaldig världsmästare i super tungvikt. Han betraktades som världens starkaste man och en dopningsfylld lyftare. Han vann OS-guld 1988 och 1992 och satte många rekord.

Inför tävling i Montreal 1984 häktades han för införande av anabola steroider. Han erkände sig skyldig och fick böta 450 dollar och avstängdes av det sovjetiska förbundet i två år. 1987 kom han tillbaka och i Söul 1988 tog han guld med 462,5 kilo, 32 kilo före silvermedaljören Manfred Nerlinger från Västtyskland. I Barcelona 1992 vann han på 450 kilo, 25 kilo före Taranenko från Vitryssland. Han klarade sig igenom alla dopingkontroller förutom införandet av tablettorna till Montreal.

Aleksandr Zajtsev

Konståkare från Sovjetunionen. Han efterträdde Aleksej Ulanov som partner till Irina Rodnina. Det gjorde han så bra att det blev OS-guld 1976 och 80 samt VM-guld sex gånger och EM-guld sju gånger. De dominerade kostnäckningens partävling under hela 70-talet. 1979 fick de en son och senare blev det skilsmässa. Sedan tränade han konståkare i Moskva och flyttade sedan till Kalifornien där han med framgång fortsatt sin tränarverksamhet.

Bara 18e plats för OS-hopp

Jan Boklöv var ett OS-hopp till OS 1988 men han lyckades inte. Resultatet blev en 18e plats i stora backen, en 28e i lilla och en sjunde plats i backhoppningens lagtävling. Boklöv är i dag 38 år och bor numera i Luxemburg som hemmaman. Hans fru har arbete inom EU och Jan är hemma och sköter sina båda söner Jonas 5 och Joel 8.

Boklöv vann världscupen 1988-89 och kom 10a 1987-88 samt 14e 1989-90. I VM 1989 hamnade han på 10e plats. Han har åtta SM-guld och 1989 fick han Jerringpriset.

Jan Boklöv revolutionerade backhoppningen i slutet av 80-talet. Skidorna gled i sär och plötsligt flög han cirka 20 meter längre än vanligt. Många skrattade åt Boklövs nya stil men efter hand tog alla duktiga hoppare efter Boklöv och nu är den ju den enda använda stilen

1989 blev han en svensk superhjärte och vann världscupen och blev bäst i världen. Han försökte sedan att fullända tekniken ännu mer men bröt då fotleden och han kom sedan inte tillbaka till världseliten. 1993 lade han av efter en kort men mycket framgångsrik karriär.

Stora TV-pengar till IOK

Den amerikanska TV-kanalen NBC betalar över 15 miljarder för TV-rättigheterna för vinter OS 2010 och sommar OS 2012. Det är rekord, ändock räknar bolaget med att göra en förtjänst på avtalet. Vinter OS kommer att avgöras i Vancouver. När OS genomfördes 1960, första gången spelen sändes i TV fick IOK 3,5 miljoner.

3500 dopningsteter i Aten

OS-arrangörerna och IOK vill slippa dopningskandaler vid OS i Aten. Totalt skall 3500 oanannonserade dopningsteter utföras och 1000 av dessa redan före OS, främst för att avslöja bloddopning. Man hoppas på detta sätt att kunna avslöja alla fuskare före OS och därigenom få ett rent OS.

Flest olympiska guldmedaljer i tyngdlyftning

Naim Süleymanoglu, Turkiet, vann tre olympiska guld i tyngdlyftning vid OS 1988, 92 och 96. Pyrrros Dimas, Grekland, lyckades med samma bedrift 1992, 96 och 2000. Norbert Schemansky, USA, har vunnit flest medaljer i OS genom tiderna. Han tog hem fyra medaljer, ett guld, ett silver och två brons 1948-1964.

Årets idrottspersonlighet

IOK-presidenten Jacques Rogge har utsetts till Årets idrottspersonlighet år 2002 och han delade dessutom första platsen över Världens mest inflytelserika idrottspersoner med FIFA-presidenten Sepp Blatter. På listen över de 50 mest inflytelserika återfinns även Gunilla Lindberg och Lenart Johansson.

Båtar sjönk i OS-genrep

Ett år före OS i Aten genomfördes för-OS i rodd. Roddstadion ligger där det kan blåsa kraftigt och i genrepet var vinden upp till 30 meter i sekund, vilket gjorde att fyra båtar sjönk. USAs åttamanna lag tvingades simma i land. Tävlingsarn måste flyttas hävdar den svenske lagledaren Peter Nilsson.

Överraskande medaljörer

Vid de olympiska spelen har flera svenskar överraskat och otippade tagit medaljer.

I kanot har vi varit bortskämda med medaljer av sådana som Gert Fredriksson, Rolf Petersson, Susanne Gunnarsson och Agneta Andersson. Sedan blev det tyst om kanotsporten men i Sydney blev det åter en medalj, silver i K2 för paret Henrik Nilsson-Marcus Oscarsson. De siktar nu på medalj även i Aten.

Svensk fäktning har också svårt att nå världstoppen. I Moskva 1980 tog Johan Harmenberg guld efter segrar i världscuptävlingar och uppmärksamheten blev kort men intensiv. Johan har sedan mest ägnat sig åt sina läkemedelsstudier och innehaft olika chefsposter inom Pharmacia & Upjohn bl a som medicinchef.

I Atlanta 1996 vann Bobbie Lohse och Hans Wallen silver i starbåt efter att ha misslyckats i Barcelona 1992. Ett annat seglarpar som visst sig vara bäst när det gäller var John Albrechtsson och Ingvar Hansson som tog guld vid OS i Montreal 1976, efter att överlägset ha vunnit för-OS. Båten hette Virrvarr.

En svensk har kvalat in till OS i gymnastik

Veronica Wagnet, 16 år, är första svenska kvinnliga gymnast som kvalificerat sig till OS på 20 år. Hon är Sveriges största talang men det är SOK som avgör om hon kommer till Aten. Hon är med i SOKs talanggrupp men det är med sikte på OS 2008. Hon är 151 cm lång och bor i Hägersten. Hon vann SM-guld 2002, segrade i bom i den tyska stortävlingen Alster Pokal, blev 13e vid VM i bom 2003 och slog bl a OS-guldmedaljören Svetlana Chotkina.

Svenska OS-guld i olika idrotter

Brottning: Grekisk romersk stil 20 guld, fri stil 8 guld.

Brottning är den olympiska idrott där Sverige lyckats allra bäst i OS-historien. Carl Westergren och Ivar Johansson har vardera 3 guld. Men när Mikael Ljungberg tog guld i Sydney var det nästan 50 år sedan sist.

Svenska OS-guld i ridsport

17 guld varav Dressyr individuellt 5, dressyr lag 2, banhoppning lag 3, fälttävlan individuellt 4, fälttävlan lag 3. Henry S:t Cyr har två guld individuellt och två i lag.

Sverige dominerade länge denna sportgren, men vi väntar på individuellt guld i hoppning.

Svenska OS-guld i skytte

15 guld (10 individuellt + 5 lag) varav gevär 6 (4+2), viltmål 5 (3+2), pistol 3 (2+1), lerduveskytte 1

3 guld vardera har Oscar Swahn och hans son Alfred. Pia Hansen är den första svenska kvinna som tagit olympisk guld i skytte.

Svenska guld i simning

14 guld vara 8 i längdsimning (2 i 100 m fjärl, och 1 vardera på 1500 m fritt, 200 m och 400 m bröst, 100 m rygg, 200 och 400 m medley) Gunnar Larsson och Håkan Malmrot har två guld vardera. Simhopp 6 alla i höga hopp. Erik Adlerz har två guld. Greta Johansson var den första svenska kvinna som tog ett olympiskt guld.

Svenska OS-guld i friidrott

15 guld. Spjut 5, 3000 meter hinder 2, tresteg 2, längdhopp 1, 1500 meter 1, 100 m häck damer 1, terränglöpning lag 1, antik femkamp och tiokamp 1. Lemming tog 4 guld och tog Sveriges första OS-guld 1906.

Ludmilla Engqvist är den enda kvinna som tagit OS-guld i friidrott.

Svenska OS-guld i kanot

14 guld. Herrar K 1 1000 meter 4, K 1 10 000 m 2, K2 1000 meter 3, K 2 10 000 m 1, F 2 10 000 meter 1. Damer K1 500 meter 1, K 2 500 meter 2.

Agneta Andersson har tre guld och är Sveriges främsta kvinnliga olympier.

Gert Fredriksson är med sina 6 guld Sveriges främste guldolympier

Svenska OS-guld i segling

9 guld. 5,5 meter 2, drakbåtar 1, tempest 1, 10-meters 1,

6-meters 1, 40 kvm 1, 30 kvm 1, tolvfotsjolle 1,

Svenska OS-guld i Modern Femkamp

9 guld, Lasse Hall har två guld, den ende i historien med 2 guld. Fram till 1956 var detta en svensk paradgren och Sverige missade fram till dess bara ett guld.

Svenska OS-guld i gymnastik

5 guld. 1 individuellt i herrarnas fristående, Trupptävling svenskt system herrar 3, grupp gymnastik med handredskap damer 1.

Svenska OS-guld i cykel

3 guld. landsvägslopp individuellt 2, landsvägslopp lag 1 (Loppet 1920 var ett tempolopp. Linjelopp infördes först 1936)

Svenska guld i gång

3 guld 10 000 m bana, 2 genom John Mikaelsson, 50 km John Ljunggren.

Svenska OS-guld i fäktning

Värja individuellt 1, lag 1.

Svenska guld i konst

2 guld i Måleri (David Wallin) 1932 och 1 i skulptur (Gustaf Nordahl) 1948

Dragkamp

1,5 guld. Den halva medaljen togs 1900, Sveriges första, då laget bestod av hälften danskar och hälften svenskar.

Svenska OS-guld i bordtennis

1 guld herrsingel, J O Waldner

Svenska OS-guld i fotboll

Guld herrar efter finalseger mot Jugoslavien med 3-1 1948

Dags för skyttarna igen

Vart fjärde år riktas strålkastarna mot våra bästa skyttar. De brukar hävda sig bra vid OS. I Sydney vann Jonas Edman guld i gevärsskytte 50 meter liggande och blev en riks-kändis för några dagar och hyllades på olika sätt. Sedan har han åter fallit tillbaka i anonymiteten och väntar nu på nästa OS.

Han bor i Bankeryd och driver ett företag som säljer skytteprylar. Efter Sydney har det varit lättare att få sponsorer. Sedan Sydney har han tagit brons i EM, vunnit en världscuptävling och en världscupfinal.

Sverige har även en kvotplats i sportskyttegrenen running target då Niklas Bergström från Glava i Värmland kom tvåa i en världscuptävling i Tyskland.

Legendarisk coach död

USAs guldtränare i ishockey från OS i Lake Placid 1980, Herb Brooks, omkom i en bilolycka i somras. Han blev 66 år och blev legendarisk då USA med ett studentlag vann OS-ishockeyn över Sovjet och det anses vara en av de allra största skrällarna i ishockeyns historia. Han blev sedan coach för NY Rangers och senare för andra NHL-lag. Han ledde också USAs lag vid OS i Salt Lake City då USA tog silver.

Blekinge Idrottshistoriska Sällskaps årsbok 2003

Ovanstående årsbok har kommit. En mycket fin årsbok på 104 sidor upptagande olika distriktsförbund och föreningar. Sällskapet har bland medlemmarna enskilda personer, föreningar, förbund, organisationer, företag och myndigheter. Och sällskapets målsättning är:

- Samla intresserade kring idrottshistoriska frågor
- Genom idrottshistoriska dokument kartlägga idrottens utveckling inom länet
- Verka för ett idrottshistoriskt museum inom länet.

Sällskapet samarbetar med Blekinge Museum, Blekinge Idrottsförbund och SISU.

OS 2004 i Aten i siffror

Datum: 13-29 augusti

Antal sporter: 37

Antal idrottsmän och ledare: 16000

Antal journalister, fotografer och TV-folk: 30000

Antal betalda anställda: 3500

Antal volontärer, frivilliga: 60000

Antal övrig personal: 90000

Antal domare: 3000

Antal sponsorer med gäster: 18000

Antal biljetter för försäljning: 5,5 miljoner

Antal nya växter: 29000 träd, 12 miljoner buskar

Antal km nya vägar: 120

Budget: 2,2 miljarder dollar ursprungligen, nu 4,3 miljarder.

Aten blir klart i sista stund

OS är på väg hem. Det blir OS i Aten åtta år efter att Atlanta snodde hundraårsjubileet från Aten. Men alla är inte glada. Stora delar av befolkningen i Aten är trötta på att deras stad vänds upp och ner bara för 17 dagars tävlingar i augusti.

För att leva upp till att arrangera de bästa olympiska spelen måste man leva upp till sina gamla ideal Citius, Altius, Fortius (snabbare, högre, starkare) men att arrangera ett grönt OS lär bli svårt.

Spelen invigs den 13 augusti och den dagen kallas av många redan för "Black Friday".

Spelen blir som vanligt dyrare än beräknat, inte minst blir uppfräschningen av OS-arenan en dyr historia. Men mest drabbas befolkningen av det trafikchaos som blir följden av alla ombyggnader. De flesta hotellen i Aten är redan fullbokade.

En modernare stad

Men trots många invånares tveksamhet blir Aten säkert efter OS en bättre och modernare stad. Aten skall också blir en grönare stad. Mängder av buskar och träd skall planteras, sopor skall sorteras och material återvinnas. Man kanske slipper se berg av tomma vattenflaskor i plast efter vägar runt omkring Aten i fortsättningen. Bussar och taxibilar skall släppa ut mindre avgaser. De allmänna transportmedlen, tunnelbana och busstrafik, byggs ut. Bussarna skall gå på naturgas och taxibilarna skall sluta gå på diesel. Solstrålningen skall ge el och varmvatten i OS-byn. Luften i Aten är inte bra. Med temperaturer runt 40 grader förvandlas den stillastående luften till en brun, skitig och giftig massa av alla utsläpp. Därför läggs OS senare i augusti.

Aten har i dag 4 miljoner invånare och som vanligt i Sydeuropa är staden oorganiserad. Bilarna parkeras hur som helst.

Men det ordnar sig nog. Grekerna brukar göra allt i sista stund.

- Mycket kommer nog att vara klart före invigningen, säger Gunilla Lindberg. Grekerna bygger på sitt sätt för att arenorna skall kunna användas efter OS. T ex bygger man ingen gigantisk simstadion. Simning är ingen stor sport i Grekland och främst använder man Medelhavet som simbassäng.

OS är speciellt för Grekland och Aten. Därför förbygger man sig säkert.

Testtävlingarna har varit bra. Bågskyttarna sa t ex att för OS var de bästa internationella tävlingarna någonsin.

Tre svenskar sponsras av VISA

Christian Olsson, Emma Igelström och Anna Lindberg är med i en internationell sponsorsatsning med OS i Aten i sikte. Totalt är 60 europeiska idrottare i 20 idrotter med i projektet. Bakom sponsringen ligger kontokortföretaget VISA, som också är en av Internationella Olympiska Kommitténs huvudsponsorer. Företaget har letat efter aktiva i sporter som är stora i resp land. Detta stöd berör inte stödet från SOK - detta kommer ovanpå.

Norge vill bötfälla

Det norska skidförbundet vill bötfälla de idrottare som lämnar positiva dopningsprov. Det görs redan i Finland. Dessa utövare gör mycket skada för idrotten och då är det rimligt att de betalar tillbaka, säger man i det norska skidförbundet.

Gunde gör come back

Gunde Svan gör come back men inte i skidspåret. Han skall i stället bli en som skall föra de aktivas talan i Internationella Skidförbundet. Han var tveksam till uppgiften men efter samtal med Norges Vegard Ulvang bestämde han sig. Från den positionen kan han påverka utvecklingen när det gäller bl a nyheter inom tävlingarna och bedömningar i dopningsfrågor. Inom förbundet jobbar flera aktiva som Tysklands landslagstränare Jochen Behle, Italiens Marco Albarello, Vladimir Smirnov och Vegard Ulvang. Det bör alltså finnas kompetens inom Internationella Förbundet. Han är inte ensam i familjen att ha styrelseuppdrag. Hustrun Marie invaldes 2002 i Svenska Skidförbundets styrelse.

Dopningsavstängd får tävla i Aten

OS-mästarinnan Claudia Poll, Costa Rica har fått sin fyra-åriga dopningsavstängning reducerad till två år av det Internationella Simförbundet (FINA) och kan därmed tävla i Aten

OS-elden över Mount Everest

Kina planerar att låta den olympiska elden färdas över Mount Everest på sin färd från Grekland till Peking inför OS 2008. Kina kommer att välja ut runt 80 bergsklättrare mellan 18 och 23 år. De skall specialtränas att föra facklan över berget.

OS-plats för damerna

När Malin Andersson med sin frispark ledde Sverige till seger mot Brasilien och laget gick till semifinal i VM i damfotboll betydde det att OS-platsen också säkrades. Tre lag från Europa skall delta och det är värdlandet Grekland och de båda semifinallagen Tyskland och Sverige. Denna svenska framgång betyder mycket för svensk damfotboll. Stödet från SOK ökar och genom att truppen nu blir större (lagidrotter innehållare många deltagare) så får SOK möjlighet att sända fler ledare.

19 medaljer i modern femkamp

Modern femkamp är en liten idrott i Sverige, som har bara 15-20 aktiva. Trots detta har det blivit många medaljer i stora mästerskap. 19 individuella OS-medaljer och två i lag, sex individuella världsmästare och fyra i lag samt ett flertal VM- och EM-medaljer. Nu hoppas vi på den 20 OS-medaljen i Aten.

Att man trots sin litenhet kan hålla till i världstoppen beror till stor del på det stöd som grenen får av SOK. Pengarna har betytt mycket men kanske mer de krav som SOK ställer på topputövarna. Planering och utvecklingsplaner har blivit annorlunda. Det stora hoppet är Erik Johansson. Han har tagit fyra raka medaljer i internationella mästerskap. Det är knappast någon som slår detta:

2000: VM-brons i lag

2001: VM-silver i lag

2002: VM-silver individuellt

2003: VM-silver individuellt och EM-brons i lag

Genom SOKs satsning har de moderna femkamparna fått möjlighet att öka sitt internationella deltagande. Utan det stödet hade man varit tvungen att skära bort ett antal världscupstävlingar. Nu kan man styra deltagandet efter utövarnas behov. Av de bästa aktiva tillhör Erik Johansson toppgruppen, Michael Brant och Anna Andersson talanggruppen. Micke hade fem kvalchanser att nå OS, men vägrade för lätt. Detsamma gäller Anna som är 22 år och hon siktar främst på OS i Peking 2008. Bakom dessa toppar är det tunt bland de moderna femkamparna medan det ser betydligt ljusare ut på ungdomssidan. Modern Femkamp som OS-gren har varit ifrågasatt men när man lade tävlingarna på en dag och bara 32 deltagare får vara med så hänger sporten kvar på OS-programmet.

För att göra sporten populärare i Sverige måste evenemangen göras proffsigare.

Verksamhetsberättelse

2003-2004

Styrelsen för Sveriges Olympiahistorikers Förening vill härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret.

Styrelsen har haft fyra protokollförda sammanträden. Ett hölls hos klubbmästaren i Färentuna och tre i Stockholms Olympiastadion.

Styrelsen har haft följande sammansättning

Ordförande	Björn Walden
Vice ordförande:	Owe Fröberg
Kassör:	Ingvar Öhrn
Redaktör SOF-Bulletinen	Stig Nilson
Klubbmästare:	Carl-Erik Eriksson
Ledamot:	Claes G Bengtsson
Ledamot:	Bengt Ekstedt
SOKs representant	Björn Folin
Adj sekreterare:	Sven Eklöf

Föreningens årsmöte avhölls i Torben Grutsalen i Stockholms Olympiastadion måndagen den 24 mars. Till årsmötet var inbjudna som föredragshållare Lars Gunnar Björklund, Lasse Björn, Vladimir Zabrodsky och Hans Mild. 30 medlemmar hade hörsammat kallelsen.

Under år 2003 avhölls två allmänna möten i Stockholm. Det första under våren med Lars Gunnar Björklund som kåserade om ishockeylegender. Vid höstens allmänna möte berättade Tomas Gustafsson om sin skridskokarriär som bl a innehöll tre OS-guld och ett silver.

Medlemsmötet i Göteborg gästades av Bengt Grive, som höll ett mycket uppskattat anförande.

Malmö har uttrycket önskemål om att genomföra ett medlemsmöte. Detta kommer säkerligen att ske under 2004.

SOF-Bulletinen har under året utkommit med fyra nummer och SOF-Bulletinen Special med två nummer.

Styrelsen har under året vid olika tillfällen diskuterat en lösning av föreningen lokaler. För närvarande finns ej möjlighet att för gemene man att få tillgång till föreningens fina bibliotek. Det naturliga vore att inrymma detta i ett Riksidrottens museum. Något beslut om lokalisering av detta finns inte och torde dröja. Inte heller Stockholms Olympiastadion har befunnits ha lämpliga lokaler, men det kan kanske bli aktuellt efter en kommande ombyggnad.

Styrelsen har efter visst intresse fört diskussioner med Göteborgs Idrottsmusei Vänner om att tills vidare ta emot för-

eningens bibliotek.

Föreningen har under året haft 216 betalande medlemmar. Aktuell medlemsförteckning har under året utsänts till samtliga medlemmar.

Under året har föreningen mottagit ett antal publikationer till föreningen bibliotek.

Föreningen har även inbjudits och deltagit i olika evenemang med olympiahistorisk anknytning.

Föreningen har genom Björn Walden varit representerad i Sveriges Olympiska Akademi och vid SOKs årsmöte 2003.

Beträffande föreningens balans- och resultaträkning hänvisas till bokslut som utdelas vid årsmötet och publiceras i SOF-Bulletin nr 2.

Styrelsen vill föreslå att årets överskott överföres i ny räkning.

Slutligen vill styrelsen tacka alla medlemmar och alla de som medverkat till att göra verksamhetsåret intressant och stimulerande.

Björn Walden	Owe Fröberg	Ingvar Öhrn
Stig Nilsson	Carl-Erik Eriksson	Claes G Bengtsson
Bengt Ekstedt	Björn Folin	Sven Eklöf

Förslag till verksamhetsplan 2004-2005

Det kommande verksamhetsåret planerar vi att fortsätta verksamheten enligt i huvudsak samma former som tidigare år.

Förutom årsmöte planeras ytterligare ett möte i Stockholm samt möten på andra platser i Sverige i samarbete med Idrottshistoriska föreningar och Sällskap.

Vi planerar att under 2004 komma ut med fyra nummer av SOF-bulletinen och två nummer av SOF-Bulletinen Special.

Samarbetet med Sveriges Olympiska Kommitté och Sveriges Olympiska Akademi skall fortsätt och samarbetet med övriga Idrottshistoriska Föreningar och Sällskap skall intensifieras.

Vi kommer att noga följa utvecklingen vad gäller Riksidrottsmuseum och söka en lösning på föreningen lokalfråga.

Styrelsen

Bokslut

Resultaträkning 2003 01 01 - 2003 12 31

Balansräkning 31 12 2003

Revisionsberättelse

Dessa rapporter var inte klara när denna Bulletin distribuerades. De delas i stället ut på årsmötet och kommer att publiceras i nästa Bulletin.

Idrottsgalan

Den 19 januari gick årets Idrottsgala av stapeln. Det blev en klang och jubelföreställning för Annika Sörenstam. Hon fick Jerringpriset och pris till årets kvinnliga idrottare. Men var hon bäst?

Det var mycket som spelade in. Hon låg inför kvällen i omröstningen om Jerringpriset bara trea men nu satt hon som bordsdam till kungen, hon var inte nominerad i fjol och fick nu kompensation, hon skulle inte komma till galan men ändrade sig i sista stund och kom och tog Sverige med storm, svensk press och media hyllar golfporten opropotionellt mycket (skytte, bowling, brottning m fl idrotter får inte samma exponering i media och det hade stor betydelse). Allt detta avgjorde. Världens bästa dam i golf slog alla andra svenska världsstjärnor. Det var motionssportens triumf. En golfspelare har inte samma intensiva fysiska träningsbakgrund som de flesta andra som fanns nominerade. Titta bara på golfen i TV där tjocka tanter är i världstoppen. Men svenska folket höll på Annika. De tyckte att hennes prestation var bättre än t ex Carolina Klüfts. Är inte Peter Forsberg bäst av dem alla?

Nu till de som fick priser:

Årets nykomling: Höjdhopparen Linus Törnblad. Bra val. Ett OS-hopp kanske redan i år.

Årets idrottare med funktionshinder: Fredrik Andersson/Magnus Andrée kan nå långt i paraolympic.

Året lag: Fotbollslandslaget damer. Väntat och vi hoppas på OS-medalj i sommar

Årets ledare: Ulf Karlsson. Rätt val - titta bara på friidrottarnas framgångar och vi hoppas på flera OS-medaljer.

Årets kvinnliga idrottare: Annika Sörenstam, men var inte de övriga nominerade Carolina Klüft, Susanne Ljungskog och Anja Pärson bättre?

Årets manliga idrottare: Christian Olsson. Rätt val men konkurrensen var hård. Övriga nominerade: Peter Forsberg, Stefan Holm och Martin Lidberg.

Årets prestation: Carolina Klüft. Rätt val.

Radiosportens Jerringpris: Annika Sörenstam

Sportspegelns pris: Kajsa Murmark som fått nästan alla Sveriges ungdomar att hoppa rep.

Idrottsakademiens hederspris: Sven Plex Petterson. En SOF-medlem som fick pris och det var rättvist för hans förmåga att kunna göra ögonblicken levande. Ett stort grattis.

STIG NILSSON

Skidsportens Historia

SOF-medlemmen Vidar Martinell har skrivit några mycket väldokumenterade böcker om skidsport, Skidsportens Historia. Nu har han genomfört sista varvet, längdskidåkning 1980-1999. Det är troligen avslutningen på hans samlade skidhistoriska verk. Det är den tredje boken. De övriga har omfattat perioden 1800-1949 och 1950-1979. Han har totalt skrivit sex böcker om skidhistoria.

I den senaste boken skildras skidsporten globalt men sedd ur svensk synvinkel och med svenskar i världstopp, främst genom Thomas Wassberg och Gunde Svan då skidsporten hade en enorm utveckling båda vad gäller material, teknik och stilarter. Det var då bl a fristilen kom.

Vidars favoriter genom åren har varit Mora-Nisse Karlsson, Martin Lundström, Sixten Jernberg och Assar Rönnlund samt de senaste årens Thomas Wassberg, Torgny Mogren och Gunde Svan. På damsidan har han fastnat för Sonja Edstöm, Barbro Martinsson och Billan Westin.

De tre böckerna om Skidsportens Historia är riktiga storverk. Han har inte bara ägnat sig åt skidsport i teorin. Han har även åkt 39 Vasalopp.

I boken finns också presentationer av längdsportens legendarer och han presenterar också Skidsportens Stora i världen under 1900-talet. Givetvis får också statistikerna sitt i Vidars bok.

STIG NILSSON

En svensk vid OS 1896

Henrik Sjöberg från Stockholm var den ende svensk som deltog i de första olympiska spelen i Aten 1896. Han bestodade resan själv till Aten. Henrik lyckades inte ta någon medalj vid dessa spel men han kom fyra i längdhoppstävlingen inför 70000 åskådare. Det var vanligt att man vid de första olympiska spelen deltog i nästan alla grenar som stod på programmet.

Torsten Tegnér-plaketten

Rolf Haslum, Saltsjöbaden, blev den förste som fick Torsten Tegnér-plaketten, som instiftats av Torsten Tegnér-sällskapet. Haslum är 73 år och civilekonom och fil mag i historia. Han har specialiserat sig på idrottshistoria och håller på med en avhandling om Torsten Tegnér.

Årsmöte

**Sveriges Olympiahistorikers Förening
håller Årsmöte måndagen den 22 mars 2004
kl 19.00 i Torben Grutsalen på Stockholms Stadion**

**Intressant program med medverkan av SOK:
OS i Aten, förberedelser och förväntningar**

Kl 18.30 serveras en lättare buffe,

som SOF bjuder på

Dagordning enligt stadgarna

Hjärtligt välkommen

Frimärksutställning 26-28 mars på Täby Park Hotel

**Bl a en svensk-grekisk specialutställning på temat Olympiska
Spel med provtryck på förlagan till Rytтарыolympiaden 1956
och frimärken från Stockholm 1912**

Gratis entre

Ny medlem